

Putrajaya - thủ đô tương lai của Malaysia

Từ Minh Tâm

Cuối tháng 8/2006, từ Việt Nam, chúng tôi có dịp du lịch thăm hai nước Mã Lai và Singapore, dịp này có ghé thăm thủ đô hành chính của Mã Lai. Đó là thành phố mới xây tên là Putrajaya. Xin mời quý AH theo dõi phần nói về Putrajaya trong ký sự của chúng tôi.

... Đường bay Việt Nam – Mã Lai băng qua vùng đồng bằng sông Cửu Long. Từ trên cao nhìn xuống quê hương mình thật đẹp. Sông ngòi uốn khúc cong cong. Cánh đồng bằng phẳng xanh rì. Có một điều hơi lạ đối với tôi là trước giờ mình cứ nghĩ là sông thì sẽ có màu nước thật xanh. Ở đây sông ngòi miền Nam có màu vàng hơi đỏ như nghệ, đó là màu phù sa hay là màu phèn thì tôi không biết. Trời hôm nay thật đẹp, những cụm mây trắng như bông gòn bay là là bên dưới. Ánh nắng chan hoà rực rỡ cho thấy những cửa sông rộng lớn. Bây giờ ta đã ra tới biển. Hơn một tiếng sau lại tới đất liền. Đã tới Mã Lai rồi. Bên dưới xanh rì. Thỉnh thoảng lại có ruộng bậc thang với những bờ ruộng đắp theo vòng cao độ. Đất nước Mã Lai nhìn từ trên cao chỉ thấy toàn màu xanh, chắc đó là rừng rậm. Nhà cửa lưa thưa lâu lâu mới có một thị trấn.

Sau hai giờ bay, phi cơ hạ dần cao độ để đáp xuống phi trường Sepang gần Kuala Lumpur. Trước khi máy bay hạ cánh, theo luật Mã Lai, tiếp viên hàng không đi dọc từ trên xuống và phun thuốc ... sát trùng. Cảnh này sao giống như cảnh năm 1954 khi người miền Bắc di cư vào Nam, khi lên tàu thì cũng bị xịt thuốc như vậy. Chưa tới Mã Lai mà chơi cái trò xịt thuốc này coi bộ mất cảm tình quá. Thật ra, ngày nay, thuốc làm có mùi thơm chớ không hôi hám gì, nhưng xịt thuốc trên đầu du khách coi thiệt

bất lịch sự quá!. Nhập gia tùy tục, biết tính làm sao, đành chịu trận mà thôi. Quay nhìn ra cửa kiếng, tôi thấy xung quanh phi trường toàn là rừng cọ, một loại cây giống như cây dừa. Phi trường này mới xây gần đây nằm cách thủ đô khoảng 40 cây số. Lúc này là 1:30 trưa giờ Mã Lai (hơn Việt Nam 1 giờ). Cả đoàn lục tục ra máy bay, đi vệ sinh, đổi tiền ... Phi trường mới của Mã Lai thật hiện đại, sạch sẽ nhìn rất có cảm tình. Đó là một khu thương xá thì đúng hơn. Dọc đường ra hai bên là những cửa hàng trưng bày thật đẹp. Đó là các loại hàng điện tử, hàng kỷ niệm, tiệm ăn ... Họ lại có các trạm xem internet miễn phí nữa. Ta có thể gửi email tại đây không tốn tiền, chỉ tiếc là nhiều máy bị hư chưa sửa chữa kịp, nên có mà như không vì khách thì nhiều mà máy thì ít. Từ trạm này ta phải đi xe điện vào khu làm thủ tục nhập cảnh. Từ xe điện nhìn thấy phi trường bên ngoài thật to lớn với đủ loại máy bay của các nước lân bang. Trong khi chúng tôi sắp hàng làm thủ tục nhập cảnh thì thấy nhiều người Mã Lai tự làm lấy việc này qua hệ thống tự động. Trên thế giới chắc chỉ có nước Mã Lai là có hệ thống tự động nhập cảnh như vậy. Ngày nay, mỗi người

Tác giả trước Đài Kỷ Niệm ở Kuala Lumpur

dân Mã Lai có một thẻ căn cước điện tử. Trong thẻ có một con “chip” ghi rõ chi tiết về cá nhân sử dụng. Khi vào nhập cảnh ở phi trường, người dân chỉ cần áp thẻ vô máy thì mọi chi tiết sẽ được máy đọc và lưu trữ trong bộ nhớ. Nếu mọi chuyện tốt đẹp thì cổng sẽ mở và họ sẽ được đi ra. Như vậy họ không cần phải trình cho công an di trú như ở các nước khác. Đây là một tiến bộ đáng khâm phục, hay hơn cả Mỹ, Nhật hay các nước tiên bộ ở Châu Âu.

Sau khi làm thủ tục nhập cảnh xong cả đoàn nhón nháo tìm kiếm hành lý vì không biết nó ra ở đâu. Hỏi ra mới biết vì đoàn ra quá lâu nên tất cả hành lý đã được lưu giữ ở kho trong phi trường. Lại lục tục tới đó lấy. Được một điều là khi qua hải quan họ chỉ liếc nhìn mà không gọi bất cứ ai lại để xét hỏi gì hết.

Chúng tôi đã tới Mã Lai, đất nước đang có nhiều chuyển biến tốt đẹp về kinh tế và đang trên đường công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Bây giờ là khoảng 3 giờ chiều. Trời nóng khoảng 30 độ C hay 88 độ F.

“Selamat Datang” . Đó là lời chào của người Mã Lai khi gặp gỡ. Đó cũng là lời chào của anh Thomas, người hướng dẫn du lịch của Mã Lai gửi đến chúng tôi trong những ngày vui chơi ở đây. Thomas người Hoa, còn trẻ, biết nói tiếng Việt nhưng không sôi lắm vì anh mới học có 6 tháng mà thôi.

Xa lộ từ phi trường về thủ đô có 6 làn xe rộng rãi và ít xe nên xe chạy rất thông dong . Hai bên đường không thấy có bao nhiêu nhà cửa, kiến trúc mà chỉ toàn là rừng cọ hay rừng

thưa. Đất nước Mã Lai thật xanh và còn rộng lắm.

Xe chạy chừng 30 phút thì chúng tôi đã đến địa điểm tham quan đầu tiên: thành phố Putrajaya mới xây dựng để chuẩn bị làm thủ đô mới của nước Mã Lai.

Putrajaya - một dự án nhiều tham vọng:

Cách đây khoảng 20 năm, chánh phủ Mã Lai, với sự lãnh đạo của thủ tướng Mahathir Mohamad đã có nhiều dự án canh tân đất nước như xây dựng phi trường mới ở Sepang, xây cất toà tháp đôi Petronas, cao nhất thế giới ở Kuala Lumpur... Trong số những dự án này có việc xây dựng một thủ đô mới gọi là Putrajaya cách thủ đô Kuala Lumpur khoảng 25 km trên đường ra phi trường quốc tế Sepang. Tên của thành phố là một từ mới được đặt tên theo tên của Thủ Tướng đầu tiên của Mã Lai là Tunku Abdul Raman Putra.

Chữ Putra ở đây có nghĩa là “Hoàng Tử” ghép thêm chữ Jaya có nghĩa là “tuyệt hảo” hay “thành công”.

Dự án xây cất thành phố này sẽ thành một thành phố vườn, thông minh (Intelligent Garden City) có diện tích 4.581 mẫu đất và sẽ trực thuộc Liên Bang. Triết lý xây cất thành phố dựa trên 3 ý tưởng:

Con người và tạo hoá.

Con người và con người.

Con người và thiên nhiên.

Từ đó, Putrajaya sẽ trở thành đầu não của đất nước, nơi đó sẽ đặt văn phòng của thủ tướng, các bộ của chánh phủ, các toà đại sứ ... Đây sẽ là nơi sinh sống của khoảng 330.000 cư dân

Tháp đôi Petronas
niềm tự hào của đất nước Malaysia

trong một thành phố mới tân tiến để làm đầu não quyết định mọi sinh hoạt của đất nước. Nhưng 40 % thành phố sẽ là hồ nước, vườn hoa, các khu thể thao, giải trí ... tạo một cuộc sống vui tươi, thoải mái. Kỹ thuật tin học sẽ được áp dụng triệt để ở đây với các hệ thống thông tin liên lạc hiện đại nhất. Mọi thông tin liên lạc giữa chánh quyền với nhau hay chánh quyền và đại chúng đều dùng hệ thống điện tử. Giấy tờ được hạn chế tối đa. Bên cạnh Putrajaya còn có thành phố Cyberjaya, một trung tâm tin học theo kiểu thung lũng hoa vàng ở San Jose. Mã Lai ngày nay đang đi theo đường lối phát triển kỹ thuật tin học.

Putrajaya như vậy sẽ gồm có:

Khu trung tâm: chiếm khoảng 1.069 mẫu đất chia làm 5 khu vực: khu hành chánh, khu thương mại, khu văn hoá, khu hỗn hợp, khu thể thao và vui chơi. Các khu này được nối kết bằng một đại lộ rộng lớn dài 4,2 km làm xương sống. Đại lộ này cũng là nơi tổ chức các cuộc lễ lạc lớn của đất nước.

Khu ngoại vi: chia làm 15 khu vực khác nhau dùng để xây cất các chung cư với khoảng 67.000 căn hộ có kích thước khác nhau. Mỗi khu vực đều có công viên, và những không gian để sinh hoạt cộng đồng, xây cất bệnh viện, trường học, khu thương mại ...

Ngoài ra, Putrajaya còn có phi trường riêng, những nhà máy thủy điện và nhiệt điện để cung cấp năng lượng cho toàn thành phố ... Giao thông trong nội ô chỉ có xe buýt công cộng hay taxi, xe tư nhân không được vào đây.

Chi phí dự trù sẽ là 8,1 tỉ đô la. Giai đoạn đầu sẽ chi ra 1,3 tỉ.

Công cuộc xây cất được bắt đầu từ tháng 8 năm 1995. Vào khoảng 1997-1998 khủng hoảng kinh tế Á Châu xảy ra, làm cho công trình này bị chỉ trích nhưng sau đó được tiếp tục và dự trù sẽ hoàn thành vào năm 2010.

Hiện nay văn phòng thủ tướng và một số bộ của chánh phủ đã xong và chánh quyền trung

ương của Mã Lai đã dời về đây kéo theo nhiều nhân viên chuyển về đây cư trú.

Cuộc viếng thăm Putrajaya của chúng tôi:

Chúng tôi tới Putrajaya vào khoảng giữa trưa. Đường vào thành phố vắng vẻ vì hôm nay chủ nhật. Hai bên đường có rất nhiều khu chung cư mới mẻ. Nhiều cái khác còn đang xây cất. Xe qua chiếc cầu treo Seri Wawasan để vào thành phố. Chiếc cầu treo này thuộc loại dây văng kiến trúc rất đẹp mắt. Ở Putrajaya có 9 chiếc cầu bắc qua sông. Những chiếc cầu này khác kiểu với nhau. Có cầu là cầu treo, có cầu là cầu vòm cong cong, có cầu đà liên tục ... Cầu

Du thuyền trên hồ Putra, xa xa là chiếc cầu treo Seri Wawasan có kiến trúc độc đáo

nào cũng rất đẹp và hiện đại. Xe ngừng gần quảng trường Putra để mọi người vào tham quan. Bên ngoài trời nóng kinh khủng. Có thể tới 35 độ C. Tôi thì lại đang bị cảm nhưng cũng ham vui nên cũng rán theo đoàn. Bên tay trái là một phần hồ nhân tạo tên là Putra Lake, bên tay phải là khu trung tâm Putrajaya gồm có:

Quảng trường Putra: to lớn với một khu vực hình tròn ở giữa nơi có treo cờ của 13 bang ở Mã Lai. Hôm nay là ngày 27/8, chỉ còn 4 ngày nữa là Quốc Khánh Mã Lai nên cờ xí được treo lên trông rất đẹp mắt. Quảng trường Putra là nơi có nhiều xe đậu ở đây. Ngoài ra, còn có một trạm hướng dẫn du lịch nữa.

Dinh Thủ Tướng Mã Lai (Putra Perdana): Nằm trên đồi cao. Kiến trúc phần dưới kiểu Âu Châu, nhưng ở giữa lại có mái vòm màu xanh da trời theo kiểu Hồi Giáo.

Chúng tôi theo cầu thang cuốn để vào một khu thương mại nằm bên bờ hồ. Trong khu này có bán đủ loại thực phẩm Mã Lai và Âu Mỹ. Ngoài ra, còn có các loại nước uống, trái cây để giải khát. Bà con trong đoàn tha hồ mua đồ ăn và giải khát. Có lẽ họ cũng như tôi đã không ăn được đồ ăn của Hàng Không Việt Nam nên đói bụng chẳng ?. Tôi bước ra ngoài, ở đó có một con đường xây dọc theo bờ hồ. Du khách đi lại thưa thớt. Xa xa trên hồ tôi thấy vài chiếc du thuyền nhỏ đang chạy trên hồ. Hồ này là hồ nhân tạo. Có đôi chút gió thổi vào từ hồ nhưng rõ ràng không đủ sức để thổi đi cái nóng bức dữ dội cuối mùa hè. Những du thuyền nhỏ kia đang chờ khách du lịch trên hồ để thăm một vòng khu vực dưới những chiếc cầu xinh xắn.

Tôi tiếp tục đi vòng lên trên để vào thăm viếng một thánh đường to lớn của người Hồi giáo. Thánh đường có tên là **Putra Mosque** nằm bên bờ hồ. Nó kết hợp kiến trúc của các nước Hồi Giáo như Turkestan,

Dinh Thủ Tướng Mã Lai ở Putrajaya

Kazaksztan, Ma Rốc ... Thánh đường có mái vòm màu hồng rất to lớn. Bên dưới là đại sảnh có thể chứa tới 15.000 người. Có một tháp cao tới 116 mét. Từ đó sẽ phát ra tiếng rao để nhắc

nhờ tín đồ cầu nguyện hay giảng kinh Koran. Tôi đi vào sân rộng trước thánh đường. Ở đây tôi thấy theo quy định của đạo Hồi, quý bà phải mặc áo choàng trước khi vào xem bên trong. Phần quý ông thì không phải mặc áo choàng nhưng ít ra cũng phải ăn mặc nghiêm chỉnh, không có việc mặc áo thun hay quần short ngắn vào đây. Dĩ nhiên là phải bỏ giày dép bên ngoài

Thánh đường Hồi giáo ở Putrajaya

và không được chụp hình quay phim bên trong. Thật ra, thánh đường Hồi Giáo cũng đơn giản. Họ chỉ trang trí bằng các hoa văn hình học và các chữ Ả Rập trong kinh Koran mà thôi. Nghe tiếng cầu kinh hơi buồn bã tôi chán nản bước ra và đi về phía dưới để xem chiếc cầu **Putra Bridge**. Cầu tuyệt đẹp nhưng hơi xa nên chụp hình không thấy rõ lắm.

Nhận xét chung về thành phố Putrajaya hôm nay tôi thấy nó còn chưa hoàn chỉnh lắm, nhất là còn thiếu nhiều cây xanh bóng mát, hoặc tuy có nhưng còn nhỏ chưa đủ sức tạo ra màu xanh cho thành phố. Hôm nay lại là ngày chủ nhật nên không có nhiều cư dân hay du khách tới đây khiến cho thành phố thật buồn bã, ảm đạm mặc dù đã gần ngày quốc khánh, cờ xí treo phát phới thì cũng không đủ sức tạo ra cái không khí sinh động của một thủ đô tương lai...

(9/2006)